

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Felére	24 K
Negyedévre	12 K
Fél évre	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felölös szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 61. szám.

Csütörtök, március 14.

Bevonultunk Odesszába.

Berlin, március 14. Wolff jelentés.

Német csapatok benyomultak Odesszába.

Légítámadás Anglia ellen.

Berlin, március 14. Hivatalos jelentés. Egyik légi flottánk tizenharmadikára virradóra megtámadta Yorkshire partvidékét. Erős katonai ellenhatás dacára valamennyi léghajónk sértetlenül visszatért.

London, március 13. Hivatalos jelentés. Hétfőn éjjel néhány léghajó megtámadta Yorkshire partvidékét, miközben számos bombát ledobtak. Eddig husz halotról és negyven sebesültről tudunk.

Ultimátum Hollandiának.

Rotterdam, március 14. Az ántánt Hollandiához ultimátumot intézett, melyben egész hajóterének kiszolgáltatását kívánja megfelelő feltételek mellett. Az ultimátum nyolc napi határidőt tűz ki Hollandia részére a követelések teljesítésére s azzal a fenyegetéssel végződik, hogy Hollandia vonakodása esetén az ántánt az összes hajókat elrekvírálja s azonkívül beszünteti a gabona-neműek szállítását.

Belgrád és a Lovcsen a mienk lesz?

Berlin, márc. 14. A „Deutsche Tageszeitung“ írja Bécsből sugalmazott forrásból: Szerbiával és Montenegróval szemben Ausztriának és Magyarországnak nincs egyébre szüksége, mint Cattaro védelme szempontjából a Lovcsenre. azonkívül a Duna vonalának biztonsága érdekében a belgrádi hídfőre. E kis-méretű határkiagazításon kívül azonban Szerbiának és Montenegrónak politikai és gazdasági tekintetben megfelelő biztosítékokat kell nyújtania, hogy a jövőben őszinte barátságos viszonyban kívánnak élni Ausztriával és Magyarországgal.

Szabadságolják az 51, 50 és 49 éves népfölkelőket.

Budapest, március 14. „Az Est“ írja: A király március hó 13-dikán Badenben kelt parancsot írt alá, mely az 1867., 1868. és 1869. évi születésű népfölkelők és népfölkelői szolgálatra beosztott egyének szabadságolására vonatkozólag intézkedik. E királyi rendelkezés szerint a szóbanforgó évfolyambeli népfölkelőket a következő határidőn belül kell szabadságolni.

Az 1867-ik évfolyambelieket március 15-étől május 31-ig, az 1868 évi születésűeket június 1-étől szeptember 15-ig és az 1869. évfolyambelieket szeptember 16-ától december 31-ig. Ez év végével tehát az 51, 50 és 49 éves népfölkelők valamennyien mentesülnek a katonai szolgálattól, kivéve azt, aki a rendelet után is önként további szolgálatra jelentkezik.

Botrány a Reichsratban.

Bécs, márc. 14. Az osztrák képviselőházban a tegnapi ülésen parázs botrány volt.

Sonkó cseh képviselő szavá tette Prága rossz élelmézési viszonyait, mire Wolf képviselő megjegyezte, hogy jobban élnek Prágában, mint Bécsben. Ridlov cseh képviselő erre egy cukordarabot dobott Wolfhoz, aki erre neki akart rohanni Ridlovnak, de Masate cseh képviselő fellökte, úgy hogy Wolf hanyatt esett.

Erre nagy botrány támadt, amely csak hosszú percek múlva esendesedett le. Az elnök Masatét, Ridlovot és Wolfot rendreutasította.

A német császár Berlinben.

Berlin, március 14. Wolff-jelentés. A császár és a császárné tegnap Berlinbe érkeztek. A császár nyomban fogadta Hindenburgot és a birodalmi kancellárt, azután meghallgatta a vezérkar főnökének előterjesztését.

A politika hírei.

A tegnapi királyi kihallgatások.

Budapest, márc. 14. A „Magyar Tudósító“ jelenti Bécsből:

Öfelsége tegnap Wekerle Sándor miniszterelnököt, Tisza István és Andrássy Gyula grófokat együttes, ötnegyedórásig tartó kihallgatáson fogadta. Az audiencián az általános politikai kérdésekről folyt szó.

Eszterházy Mór gróf és Windischgrätz Lajos herceg külön-külön voltak kihallgatáson.

Kompromisszum vagy házfelosztás.

Budapest, márc. 14. Beavatott politikai körök értesülése szerint a király azzal bocsájtotta el a politikusokat, hogy folytassák a kompromisszumos tárgyalásokat.

Bécs, március 14. A tegnapi királyi kihallgatások után Budapesten folytatják a tárgyalásokat, amelyek a Károlykeresztesek választói jogosultsága, valamint a választójog kiterjesztésének az erdélyi részekre való kihatása körül fognak forogni.

Eszterházy Mór gróf és Windischgrätz Lajos herceg a házfelosztás mellett foglaltak állást: hasonló álláspontra helyezkedik a napokban királyi kihallgatáson megjelenő Vázsonyi Vilmos igazságügy-miniszter is.

Megállapítható tehát, hogy a kompromisszumos tárgyalások a legnagyobb energiával folytatódnak, viszont a első előkészületek megtörténnek egy esetleges házfelosztásra is.

Ebben az értelemben tisztázódott a helyzet a mai kihallgatásokon.

A mai tőzsde.

Budapest, márc. 14. Magyar Hitel 1279, Osztrák Hitel 823, Leszámitoló 212, Agrár 942, Fabank 778, Salgó 1022, Közuti 738, Rima 963.

Szterényi is elmegy Bukarestbe.

Bécs, márc. 14. A király Wekerle miniszterelnök előterjesztésére beleegyezését adta ahhoz, hogy a miniszterelnökön kívül a magyar kormány részéről Szterényi József kereskedelemügyi miniszter és Töry Gusztáv igazságügyi államtitkár is részt vegyenek a bukaresti béketárgyaláson.

Joanovich Sándor meghalt.

Budapest, márc. 14. Joanovich Sándor Temesmegye volt főispánja, akit a napokban husz város élhelmezési kormánybiztosává nevezett ki a király, tegnap éjjel hirtelen meghalt. Joanovich családjával Orsoly Fülöp bárónál teán volt, távozáskor a lépcsőházban szívhűtés érte néhány pillanat alatt meghalt.

Hivatalos jelentések**Vezérkarunk jelentése.**

Budapest, március 13.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

KELETI HARCTÉR:

Osztrák, magyar és német csapatok Odessza előtt állanak.

OLASZ HARCTÉR:

Venetiában két osztrák-magyar harci repülő-
osztály légi támadások megtorlása céljából meg-
támadta a Mestrétől északkeletre levő olasz
repülőteret, négy indulásra kész ellenséges
repülő vadászosztágon rajtaütöttek és három-
száz-háromszázötven méternyi magasságból
bombákat és heves géppuskatűzet zúdítottak
rá. Egy olasz repülőgépcarnok összedőlt. Rep-
ülőink teljes számban tértek vissza, miután
utközben még Trevizót és a Piave menti ellen-
séges árkokat is bombázták.

A tiroli arcvonalon Lincke főhadnagy légi
harcban huszadik ellenfelét győzte le.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, március 13.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

A tüzéségi harc este sok szakaszon feléledt,
a felderítő tevékenység élénk maradt.

Nieuporttól délre és délkeletre egy belga
előretörés visszaverése alkalmából egy tisztet
és 30 főnyi légénységet elfogtunk Sonnebeck-
től keletre és Fromellestől délnyugatra végre-
hajtott vállalkozásainkból 23 angol és portu-
gál szállítottunk be. A Champagneban nyugat-
poroszországi századok erős tüzéségi előkészít-
és után megrohanták a Prosnestől északkeletre
fekvő francia árkokat és az ellenséges művek
szétrombolása után 90 fogollyal tértek vissza
vonalainkba.

Az erős légi felderítő tevékenység heves har-
cokra vezetett. Tegnap 19 repülőgépet és két
kötött léggömböt lőttünk le. Báró Richthoffen
kapitány hatvanegyedik légi győzelmét aratta.

KELETI HARCTÉR:

Német, magyar és osztrák csapatok Odessza
előtt állanak.

MACEDON ARCVONAL:

Makowonál, a Cserna-hajlásban a franciák-
nak néhány nappal ezelőtt előretöréseink foly-
tán megindított fokozott tüztvékenysége teg-
nap is tartott.

OLASZ HARCTÉR:

Nincs újság.

Ludendorff.

HIREK**Március tizenöt.**

Irta: Bánfalvy Gyula.

Köszöntlek Márciusnak Idusa!

Köszöntésed Ti, mind! Ez a nap

— A népszabadság akkor született! —

A legszebb napja a magyarnak!

Virágfakasztó kikelet napján

Szabaddá lett akkor a szellem

És nagykorúvá avatva a nép

Egy vér nélküli győzelemben!

E véres földgolyó nagy zsarnokát

Nagy Idusán a márciusnak

Sebezte holtra Róma forumán

Hüs tőre Casca s Cassiusnak!

Tavasznak jöttén kelt ott új világ,

Melynek árát százezrek adták!

De nincs oly kincses ár, mit meg ne érj

A szívnek, oh szent Szabadság!

Ki ott hunytál, a véres harcmezőn

Költőkirály! A leggyújtóbb dalt

Is egy nagy márciusnak Idusán

Adád nekünk: a „Talpra magyar“-t.

S e nap tüztől termettek hősök,

Kik tultettek a legendákon!

Dicsőülésbe szállt bukásban is

Száz vértanunk s a „Tizenhárom“!

Párisban is ült egy nagy márciust

A világnak első népe,

Tőle megváltó utra szállt

A hármás jelszó szent Igéje!

Klió ma gyászt visel, hogy ellenünk

Az Egyenlőség népe küzdhet,

De léssen még, mert lenni kell,

Egy régesrég várt békeünnep!

Ma népemészto vérözön

Boritja el a nagy világot,

És ennyi gyászt, but, siralmakat

Csak pusztulásnak néme látott!

Hány árva sir, hány hitves zokog,

Szerettjét — hajh — hány tört szív várja!

Mely értük foly, s az elhullottakért

A könynek, van már óceánja!

Az lesz majd Március! az kikelet!

Mikor a vérözön beszünik!

Mikor millió harcos — légiót

Haza, az otthonába küldik!

S beteljesül a hármás jelszónak

Legszebbik harmadik Igéje

S a szívek egyezéséből kinő

A népek hü Testvérisége!

Ezt hozd meg Március! és szebb jövőt

Árván maradt magyar hazánknak,

Hol boldog álnok boldog nép közt

Üdvös valósulást találunk!

Tán csak síkságon Galicia,

Nincs annyi sir hiába ásva,

Hogy vérvesszítve hulljon szerte szét

A magyarok szegény hazája!

Nem pusztul el! Tuléli a vihart!

Ki fent fogat magyar kenyérre:

Az Éjszak szörnyü réme ott veszett!

Szentnek maradt Kárpát szent béce!

Erőt a nagy napok emléke ad:

Magasba csak erősek jutnak!

Forraszd erősnek, nagynak a magyart,

Dicső emléke márciusnak!

Ugron Gábor — Erdély királyi biztosa
A „Magyar Tudósító“ jelenti Budapestről: A
király Ugron Gábort Erdély királyi biztosává
nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap hol-
napi száma közli.

Az ujozrai választás. *Dungyversky*
György, az ujozrai kerület jelöltje ma délben
fejzte be közel öt napig tartott program-
beszéd körutját, amelyen mindenütt a legel-
kesebb fogadtatásban részesítettek. A jelölt
támogatására ujjában a kerületbe érkeztek:
Dániel Pál, Dungyversky Gedeon, dr. Mihályi
Péter, Kubinyi Géza, Zabraezky József, Szil-
lági Lajos cs. és kir. kamarás, orsz. képvis-
elők *Bródy Sándor, Krudy Gyula és Hunyady*
Sándor írók és hírlapírók. A *Dungyversky*-párt
a győzelem biztos reményével néz a szombati
választás elé.

A nyári időszámítást. az idén korábban
léptetik életbe, mint tavaly. A közép hatalmak
ugyanis abban állapodtak meg, hogy az idén
már április elsején megkezdődik a nyári idő-
számítás és szeptember 29-dikéig fog tartani.
A változás tehát h usvétvasárnapról husvét-
hétfőre virradó éjjelen fog bekövetkezni, ami-
kor az embereknek több idejük lesz arra,
hogy az időszámítás megváltozásával foglal-
kozzanak.

Hadiérettségi a nagybecskereki főgim-
náziumban. A nagybecskereki piarista főgim-
náziumban a múlt hét végén tartották meg
Bartha György igazgató, miniszteri megbízott
jelenlétében a hadiéretheget. Hat tanuló lett
érett és pedig: *Keksz Lajos* jelesen, *Kodsz*
Nándor és *Csankó Imre* jól, *Hiller Ernő* egy-
szerűen. Két magántanuló is vizsgázott: *Eichen-*
stein és *Funk* nevéik. Az előbbi jeles, az
utóbbi egyszerűen érett lett. A magántanulók
a miniszteri rendelet értelmében előzőleg írás-
beli érettségi vizsgálatot is tettek. A VII. osztályból két diák vált be katonának: *Kirchner*
Ferenc és *Tudt Kristóf*, akik osztályvizsgát
tettek. A lementült hat diák holnap, március
15-én vonul be csapattestéhez. A VII. osztályt
végzetekre a miniszter tudvalegőleg úgy in-
téztek, hogy ezek bevonulása április 28-ig
elhalasztassák. Ezen idő alatt hathetes tan-
folyamon vesznek részt, amelynek elvégzése
után érettségi tehetnek.

Halálozás. *Ij. Gombár* András betűszedő,
a 29. gy-ezred tartalékos őrmestere, aki a
háboru kifizése óta harc-téri szolgálatot telje-
sít, a harc-téren szerzett betegsége folytán
hosszas szenvedés után 35 éves korában f. hó
13-án délután 4 órakor elhunyt. Temetése
katonai pompával holnap lesz, a Vajta utca
8. sz. alatti gyászszobából, az időpontról még
nem történt intézkedés.

Az izraelita templomban az esti isten-
tisztélet mártól kezdve, további intézkedésig 6
órákor fog kezdődni.

Tizenöt kiló rézgálic holdankint. *Serényi*
Béla gróf földmívelési miniszter értesítette a
törvényhatóságokat, hogy ha előre nem látott
akadály közbe nem jön, ez évben is körül-
belül annyi rézgálicot — kataszteri holdan-
kint 15 kilogrammot — juttathat a szőlős-
gazdáknak, mint a múlt évben. A rézgálic ki-
osztásával most is a törvényhatóságok vannak
megbízva, az ára az idén kilogrammonkint hat
korona lesz, melyen felül a törvényhatóság
a kiosztással járó költségek fedezésére kilo-
grammonkint legfeljebb harminc fillért kérhet
a gazdáktól. Ennél többet beszélni nem szabad.

Táncmulatság. Március 15-én, pénteken
és 17-én, vasárnap a Koronában a Szociális
Misszió javára táncmulatság lesz. Belépődíj
1 korona 50 fillér.

Telefon 330.

Csütörtökön, március hó 14-én, két előadás: fél 6 és fél 9 órákor.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Pénteken, március hó 15-én két előadás: fél 6 és fél 9 órákor.

Telefon 330.

A 17-es számú fegyenc

Elsőrangú detektív történet 4 fejezetben.

Előkészületen: A királyné férje.

Játssza Henry Porter

J. P. Jenkins legbravórosabb attrakciója

A Madonna csodája Játssza Maria Carmi.

Köz-
Ke-
telef-
Pest-
szaka-
csend-
lami
harag-

közpo-

évben
harag-
szól,
játssza
hennün-
kapcsol-
ják meg
mesvár-
sában.

Jól es-

a néhány

— Ar-

lentik:

pulációt

zatosság

kelt ki az

oly hatal-

mai árda-

Az újvid-

nyi assze-

ták a tölt-

ára méte-

fedezett

nagyobb

tökmagga-

mag helye-

tak forgal-

dékről mé-

zónsöges

A rendőrs-

legközele-

az óminőz-

asszonyt eg-

rásra és 50

tökmagdrág

— Március

háborus idő-

de különöse-

gyar gyermek

ünnepben, na-

két szép haza-

nepre: Bened-

Ugyanebben

dos László

komamasszo-

történetét fo-

cikket írt Sch-

Ruttkay Emma

mese, a szerke-

szám gazdag t-

A J6 Pajtás

előfizetési ára

8 korona, egész

ára 32 fillér. 12

ványszámokat

tala Budapest,

Véletlenül

A zsigmondfa

— Sajd

Megrendítő

hétfőn délután

ságában lévő Zs-

ör — öreg nép-

lanságból agy-

Werndd puskáj-

viruló megsepségü

A megrendítő

következő:

A Délvidéki

ság zsigmondfa-

gozó telepén

Krisztea Gyö-

redbeli közkatona

fogolytáborból va-

nyelve. Krisztea

falvára 19 éves

nyát is, hogy nek-

Szegedi harangszó — Aradon. Az „Aradi Közlöny”-ben olvassuk az alábbi sorokat:
Kedves meglepetésben részesítette az aradi telefonközpont az Aradi Közlöny redakcióját. Pesttel beszélünk, midőn egy pillanatra félbeszakadt a beszélgetés és gyönyörű harangszó csendült meg a telefonkészülékben. Mint valami régi várkastély messzehangzó romantikus harangjátéka hangzott a kedves üzenet.

— Mi ez? — kérdeztük meglepetve.
— Szegedi harangszó! — felelt a telefonközpont.

— Hogyan? mi történik Szegeden?

— A 78. évi nagy árvíz évfordulóján minden évben egy óra hosszat csengenek-bonganak a harangok. A legszebben a városháza harangja szól, messziről úgy hallszik, mintha hárfán játszana a szél. A szegedi központ felhívott bennünket: hallgassuk csak! Gyönyörű. Azért kapcsoljuk be most önöket is. De így hallgatják meg a szegedi harangszót Budapesten, Temesvárott, Szabadkán s az ország más városában.

Jól esett az éjszakai munka robotosainak ez a néhány pernyi felrisszülés.

Árdrágítás tökmaggal. Ujvidékről jelentik: A káposztamaggal folytatott manipulációk nem maradtak egyedül. A változatlanság kedvéért újabb a tökmagból kelt ki az árdrágításnak és a visszaélésnek oly hatalmas diszpéldánya, hogy ez már a mai árdrágítási arányokat is felülmúlja. Az ujvidéki rendőrség tettenérti két derneyi asszonyt, akik 50 koronáért árusították a tökmag kilóját, amelynek maximális ára métermázsanként 136 korona. A felfedezett eseteken kívül erős a gyanu, hogy nagyobb méretű visszaélések is történtek a tökmaggal. Ugyanugy, amint a káposztamag helyett repcemagot és repamagot hoztak forgalomba, attól tartanak, hogy Ujvidékről métermázsaszámra küldték el közönséges tökmagot spárgatökmag helyett. A rendőrség a nyomozást megindította és legközelebb világhírességet fognak deríteni az óminózus tökmag ügyben. A két derneyi asszonyt egyébként fejenként 5 napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra ítélték tökmagdrágítás miatt.

Március 15-dikét megünnepeljük most a háborus időben is valamennyien magyarok, de különösen az ifjuság. A Jó Pajtás, a magyar gyermekek kedves lapja is részt vesz az ünnepben, március 9-iki legújabb számában két szép hazafias verset közöl a nemzeti ünnepre: Benedek Elektől és Kelemen Andortól. Ugyanekkor a számba elbeszélést irtak Zsoldos László és Cholnoky László, Rókáné komámasszony budapesti utazásának kalandos történetét folytatja Benedek Elek, érdekes cikkeket irt Schöplán Aladár, verset Radványiné Ruttkay Emma. A Kis Krónika rovat, tarka mese, a szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 4 korona, fél évre 8 korona, egész évre 16 korona. Egyes szám ára 32 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Véletlenül agyonlőtte a leányt.

A zsigmondfalvai fogolyór vigyázatlansága.

Saját tudósítónktól.

Nagybecskerek, márc. 14.

Megrendítő szerencsétlenség történt hétfőn délután a Nagybecskerek szomszédságában lévő Zsigmondfalván. Egy fogolyór — öreg népfőlkelő katona — vigyázatlanságból agyonlőtte régi szerkezetű Werndl puskájával saját, tizenkilenc éves viruló szépségű leányát.

A megrendítő drámáról tudósításunk a következő:

A Délvidéki Cukoripar Részvénytársaság zsigmondfalvai gazdasági repafeldolgozó telepen dolgozó hadifoglyokra Krisztea György 49 éves 61. gyalogezredbeli közkatona ügyel fel, aki a somorjai fogolytáberből van Zsigmondfalvára vezényelve. Krisztea magához hívta Zsigmondfalvára 19 éves Floare (Virág) nevű leányát is, hogy neki a telepen, ahol a fogoly-

ór a repafeldolgozásnál napszámomunkát is végzett segédkezzék. Ott volt még a faluból a leány sógornője is.

Március 11-én, hétfőn délután egy órakor, munkábaállítás előtt, az öreg Krisztea levette régi Werndl féle fegyverét a szegéről. A fegyver töltve volt és a kakasa nem volt elzárva. Hogy — hogy nem, a fegyver az öreg kezében elsült és a golyó leányahal lábába furródott. A régi módi puskának nagy ólom golyója teljesen szétrombolta Krisztea Floare combját. Nyomban behozatták a szerencsétlenül járt leányt a nagybecskereki József kórházba. Segíteni azonban nem lehetett rajta. A golyó az ütőeret rombolta szét és a fiatal, szépséges teremtés kedden iszonyu kínok között kiszivedett.

Szerdán délután 1 órakor a kir. ügyészség intézkedésére Fialowszky Béla dr. törvényszéki orvos és Magyar Károly dr. városi tisztii főorvos felboncolták a közkórházban Krisztea Floare holttestét, ami után a leányt eltemették.

Az eljárás gondatlanságból okozott emberölés miatt megindul az apa ellen, mert mulasztás terheli, amennyiben a szabályzat ellenére szolgálaton kívül nem vette ki a golyót a puskából és így akaratlan okozója lett tulajdon leányának halálának.

A kir. ügyészség az eljárás megindítása végett megkereste a temesvári hadosztálybírószéket.

TÖRVÉNYSZÉK

Bűnügyi főtárgyalások.

Nagybecskerek, már. 14.

A nagybecskereki kir. törvényszék tegnap, szerdán Kovács Rókus dr. elnöklésével bűnügyi főtárgyalásokat tartott. A vádhatóságot Kalmár Szilveszter dr. ügyész képviselte, a egyzőkönyvet Semolenszky József vezette.

A következő ügyeket tárgyalták le:

Egy hónap négy kiló zsírt. Mendria Madina écskai asszony Miók Angelia ugyancsak écskai lakos padlására a háztető felbontása után egy létrán hemászott és ellopott onnan négy kiló zsírt. A kir. törvényszék egy hónapi fogházra ítélte Mendria Madinát lopásért. Az ítélet jogerős.

Karhatalom a kilakoltatásnál. Csebzánin Milán rokkant katona nagybecskereki rendőr korából összeütöközésbe került a törvénnyel, mert a múlt év szeptemberében hivatalos eljárása alkalmával arcul ütött egy asszonyt. A rendőrt ugyanis kiküldték, hogy csináljon rendet a külterületen egy kilakoltatás alkalmával. A rendcsinálást Csebzánin úgy értelmezte, hogy a kilakoltatni akaró háziasszonyt felpofozta. Hivatalos hatalommal való visszaéléseért a törvényszék 3 napi fogházra ítélte. Ez az ítélet is jogerős.

Ne bántsd a végrehajtót! Sztán Milán szerb-szentmártoni lakosnak a bírósági végrehajtó el akarta árvereztetni a kocsját. Sztán Milán a végrehajtót ebben megakadályozta. Hatóság elleni erőszak vétségéért öt napi fogházra átváltoztatható ötven korona pénzbírságra ítélték.

Ítélethirdetés. Miklity Illésné nagybecskereki asszonyt anygalcsinálás büntette miatt a kir. törvényszék kilenc hónapi börtörré ítélte. A kir. tábla és a Kuria helybenhagyta ezt az ítéletet, amit most hirdettek ki Miklity Illésné előtt. Az elítélt nyomban meg is kezdte a büntetés kitéltését.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjlegyete” nagybecskereki fiókja minden hétfő 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott szokásoltatnak.

KÖZGAZDASÁG

A repacukortermelés csökkenése a világháboruban.

A repacukoripar, amely a napoleoni háberunak és a szárazföld elzárásának köszöni keletkezését, és amely az idők folyamán a nádeukrot háttérbe is szorította, a világháboru alatt roppant tért vesztett. Igaz, hogy már a brüsszeli egyezmény a nádeukortermelés újjászületését eredményezte és már 1912—13-ban némileg hátra maradt a repacukortermelés a nádeukortermelés mögött, de mégis elérte még a világháború előtti mértékét. A folyó 1917—18-iki termelési évben 474 millió tonnára becsülik (a háboru előtti mintegy kilenc millió tonnával szemben), ellenben a nádeukortermelést 12 millió tonnára becsülik a háboru előtti 10 millióval szemben; a repacukortermelés tehát ma világháborús létszám alig több, mint negyedrésze. Ennek oka abban keresendő, hogy a hadviselő európai szárazföldi államoknak, amelyek a repacukornak főtermelői, a repacukortermelésnek kellett a gabonatermelés javára, különösen arra való tekintettel is, hogy a termelés egyik ágára sem állott rendelkezésre elegendő munkaerő. Ehhez járult, hogy az angol piacra és azon át továbbra irányuló kivitel a központi hatalmak elől teljesen el volt zárva és az Anglia szövetségeseinek szánt kivitel legalább is megnövekedett. Angliában magában nem sikerült a repacukortermelést említésreméltó módon terjeszteni, de annál inkább szaporodott a cukorfinomítók száma, csak hogy ezek most gyarmati nádeukrot, nem pedig európai repacukrot dolgoznak fel. 1917-ben Angliában mintegy 920.000 tonna nádeukrot finomítottak és 300.000 tonna finomított cukrot hoztak be; az évi fogyasztásnak tehát mintegy 75 százalékát az országban dolgozták fel.

A repacukortermelés csökkenését a következő adatok világítják meg: Ausztria-Magyarország cukortermelését 1917—18-ra 660.000 tonnára teszik az 1912—13. termelési év 1'66 millió tonnájával szemben; Franciaország 1916. évi termelését 136.000 tonnára a békebeli 700.000—800.000 tonnával szemben; Oroszország termelése 1917—18-ban a háboru előtti 30 százalékkal csekélyebb lesz, mint az előző évben, amikor 73 pudra, vagyis 958.000 tonnára becsülték; eszerint az idén is csak 670.000 tonnát tenne ki az 1912—13. termelési év 1'2 millió tonnájával és az 1912-ben rendelkezésre álló 1'85 millió tonnával szemben. Olaszország cukortermelése, amely a XX. század kezdete óta eleinte kisdő arányokból gyorsan fejlődött és 1913—14-ben 300.000 tonnára emelkedett, 1917—18-ban már csak 100.000 tonna volt, pedig az ország saját szükséglete 175.000 tonnát tett ki. Ezzel szemben Kuba szigetén, amely ma a cukortermelés legnagyobb tényezője a nádeukortermelés hatalmasan gyarapodott: ezuttal 3'2 millió tonna az 1912—13-beli 2'4 millió tonnával szemben; a brüsszeli egyezmény óta tehát több mint ötszörösére növekedett. Jáva az idén 1'8 millió tonnát termelt az 1912—13. 1'33 millióval szemben; Brit-India 2'75 millió tonnát 2'59 és Brazília 375.000 tonnát 200.000 tonnával szemben.

Magától értetődik, hogy a háboru után az európai repacukoripar ismét gyorsan össze fogja magát szedni, de kétséges, hogy vajjon a nádeukoripart, amely feléje kerekedett, most már egyhamar utol fogja-e érni.

Ukrajna gazdasági jelentősége. Ukrajna gazdaságilag az orosz birodalom legértékesebb része volt. Ezen az országon át jutni a Fekete-tengerhez, amely felé az orosz kivitel 70 százaléka irányul és amely felől az orosz behozatal 33 százaléka érkezik. A Kaukázusba, Perzsiába és Indiába a legrövidebb út Ukrajnán át vezet. Évente 250 millió métermázs gabonát termelt az ország és körülbelül ugyanannyi egyéb mezőgazdasági terményt. Az oroszországi cukorrépa őshatoda, az oroszországi dohány kétharmad része Ukrajnában termelt. A cukorkészletek Ukrajnában jelenleg is igen nagyok; ezeket jelölték meg az ukrán papírpénz legfőbb fedezetül. Számos erdeje van az országnak igen értékes faanyaggal. A szarvasmarhaállományt békében harminc millió állatra becsülték. Az oroszországi szénttermelés 70 százaléka és az egész világ magántermelésének 18 százaléka onnan került ki. A legutóbbi békeévben 1'7 millió tonna nyersvasat és 1'3 millió tonna acélt termelt Ukrajna, amely egyúttal Kelet-Európa egyedüli higanybányájával rendelkezik. A sótermelés 1 millió tonna.

NYILTTÉR

© rovat alatt közölttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség

JONÁSZ BERTALAN ÉS NEJE SZÜL. HOLLANDER MARISKA
fájdalomtól megtörve tudatják, hogy egyetlen szeretett gyermekük

JONÁSZ ARTUR

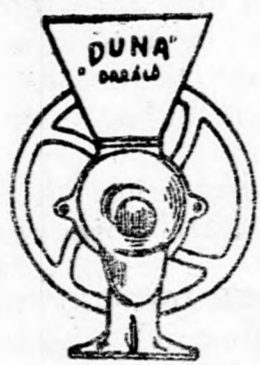
ifju életének 28. évében, hosszú, kínos szenvedés után Gyöngyösön március 11-én elszenderült és ott örök nyugalomra helyezték.

Emléke örökké élni fog!

Temesvár, 1918 március havában.

Uj! Szabályozható Uj! DUNA-DARÁLÓ!

Úrge-féle szab.

10-12 éves gyermek mindenfélé terményt tetszés szerinti finomságra darálhat. Nem falábbal, hanem öntött vastalppal van ellátva. Súlyja 25 kiló (a gép 18, a kerék 7 kiló) és óránként 30 kilót darál. Postán azonnal szállítható.

Ara 125 korona.

Bérmelve, bárhova szállítva. Minden darálórarendelés után 10 kor. előleget kell beküldeni és a postautalvány szelvényére a pontos cím kiirandó. 293.

Rendelésnél kérem feltétlenül ezen lapra hivatkozni **Herzi Ignác** a "DUNA" áuk szétküldés telepe **LENGYELTÓTI 30.** (Somogy megye.)

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szíves tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legújabb

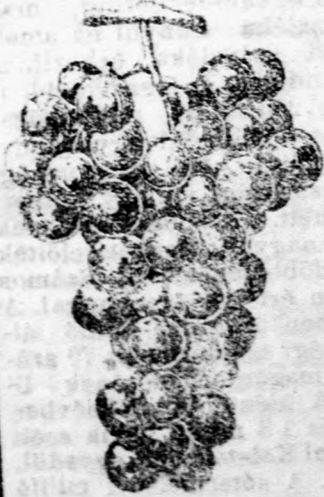
MODELL-BLUZOK

Etamin-szövetből megerkeztek és megfelelő áron kaphatók Selyem-kosztümök, valamint tavaszi- és nyáriruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készítettnek.

Kitünő tisztelettel:

WEHNER ANNA nőruhatérme
Kinizsi-utca (Club kávéház). 184

Szőlőoltványokat

amerikai sima és gyökeres vesszőket, különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva szállít legújabb választékba a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllő menti első szőlőoltvány-telep

Tulajdonos:

GASPARI Fr.
Medgyes

(Nagyküküllő megye).
Tessék árjegyzéket kérni.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Vizketegységet, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti törvénye-
Skaboform Barnazsir,
sen védelt. Mindig eredeti pecsétet Dr. Flesch-féle készítték. Próbátégely 2 80 K, nagy tégely 4 K, család tégely 11 K. — Kapható a helybeli gyógyszerkereskedésben vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Dr. FLESCHE E. „Korona” gyógyszerárta
Győr.
Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

Eladó ház.

A Német-utcai 189. sz. ház, mely áll 6 lakószoba, 3 konyha, 3 éléskamra, istálló, kotárka és magtárból azonnal eladó. 295

Közelebbi megludható:

Ferdinándy Jánosnál, ugyanott.

Szerdán, e hó 13-án 1 drb

sárga-fehér tarka üsző

a nagybecskereki legelőről

megfutamodott.

Aki az üsző hollétérol tud, sziveskedjék a nagybecskereki rendőrkapitányságot vagy **Maximcsev Szvetozárnét** Nagybecskerek, Szentgyörgy-u., értesíteni.

Házmeisteri állást

keresek megfelelő száraz lakással. Cim:

HORVÁTH F., Nagybecskerek, Rozgonyi utca 4. szám. 298

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügyintézők:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.

Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér. Magy.-Francia bizt. társ. József fhg.-u. Rigó István (Első Magyar Általános) Szerb egyház épület.

Triesi Általános Biztosító Társaság főügynöksége Torontálmegyei Takarékszövetkezet és Hitelbanknál Hunyadi-(fő)-utca.

Borbély és fogorvosok:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Toll Mihály, Pénzügyipalota.

Budorogya:

Beneze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Öz. Guttman Jakabné és fia, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Fersuo, Hunyadi-utca 1.

Cukrászda:

Huber Utóda, Hunyadi-utca.
Remsing Mátyás, Hunyadi-utca.

Divatruhák:

Boskovits E. J., Hunyadi-utca 8.
Bukovics István, Hunyadi-utca

Dobogya és műbuvkötés:

Schneider János, Aradai-utca.

Drogéria:

Melkuhn Dosa, Hunyadi-utca.

Élelmiszerkereskedők:

Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.
Mészáros E. Övegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-híd ut., Ambróy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedők:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.
Totveth Frigyes Pénzügyi-palota.

Gépjávitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gépkereskedő és fegyverraktár:

Sander M. József, Hoffherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth r.t. mezőgazdasági gépjára képviselője.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszerárta:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Bándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Bolyom György, Klub-kávéháza.

Kézművészet, rövidárúszlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter E. és fiai, Hunyadi-utca.
Freund E. és fia, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, szemé- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötés:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Postaszállódával szemben).

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Öz. Klein Mór, Hunyadi-utca.

Női kalap- és kézmunkaszlet:

Toivay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szeher Mariaka, Gizella-part. Kurländer név.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andreas A. Főter, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” a szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társas, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetőkezeli intézet:

Beneze A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-utca 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatruhák:

Liptay Dező, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söröző.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Tóth Lajos, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Ullrich Gábor, Bajza-u.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.